

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมายของประเทศไทย ทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของประชากรเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผลจากการพัฒนาและการเพิ่มประชากรดังกล่าวทำให้มีการบริโภคที่เพิ่มขึ้น มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้อย่างฟุ่มเฟือยและสิ้นเปลือง อีกทั้งการมีผลผลิตทางเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในชีวิตประจำวัน มาตรฐานการครองชีพที่สูงขึ้นทำให้มีวัสดุเหลือใช้และปริมาณขยะมูลฝอยสูงมากขึ้นตามไปด้วย ถึงในปัจจุบันนี้ปัญหาขยะมูลฝอยกลายเป็นปัญหาเรื้อรัง และเป็นปัญหาในทุกระดับ ทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณขยะที่มีจำนวนมากเกินกว่าที่จะสามารถกำจัดได้หมด อีกทั้งพื้นที่ที่ใช้ในการกำจัดก็หายากมากขึ้น ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีการใช้เทคโนโลยีในการกำจัดที่ทันสมัยและกำจัดได้คราวละมากๆ แต่ก็ยังมีขยะที่หลงเหลือตกค้างอยู่อีกเป็นจำนวนมาก ปัญหาขยะมูลฝอยนั้น หากไม่มีการกำจัดที่ดีและถูกต้องก็จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ทำให้บ้านเมืองสกปรก รกรุงรังไม่น่าดู เป็นบ่อเกิดของโรค เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและหนู เป็นแหล่งก่อให้เกิดความรำคาญ เป็นแหล่งเชื้อเพลิงทำลายเศรษฐกิจและเป็นแหล่งทำให้เกิดมลภาวะ ดิน น้ำ อากาศ (จรัสญ ยาสมุทร, 2535)

สำหรับในประเทศไทย จากรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์มลพิษของประเทศไทยในปี 2540 ปรากฏว่ามีการผลิตมูลฝอยสูงถึง 13.5 ล้านตันต่อปี หรือ 37,000 ตัน/วัน โดยจำแนกสัดส่วนการเกิดมูลฝอยต่อวันในพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เขตเทศบาลรวมเมืองพัทยา เขตสุขภาพ และนอกเขตเทศบาล/สุขภาพ ประมาณร้อยละ 24, 22,13 และ 41 ตามลำดับ(กรมควบคุมมลพิษ, 2540)

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่กว้างขวางและมีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเทศบาลและสุขภาพ สถิติปริมาณขยะมูลฝอยโดยเฉลี่ยในเขตเทศบาลและสุขภาพของจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าขยะจากเทศบาลเฉลี่ย 361.08 ตัน/วัน และขยะสุขภาพเฉลี่ย 275.23 ตัน/วัน (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539) ซึ่งในปัจจุบันก็ยังไม่มีการที่เหมาะสมที่จะมารองรับปัญหาเหล่านี้ แต่ละสุขภาพก็มีการดำเนินการในส่วน

ของตนเอง ส่วนมากใช้วิธีการกองเผาและฝังกลบซึ่งยังไม่ถูกสุขลักษณะ และแต่ละสุขาภิบาลก็มีแนวโน้มของปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี

สำหรับสุขาภิบาลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง มีปริมาณขยะที่ต้องกำจัดโดยเฉลี่ยในแต่ละปีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ดังตารางที่ 1 (รายงานการกำจัดขยะของสุขาภิบาลบ้านหลวง อ. จอมทอง จ. เชียงใหม่, 2540)

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณขยะของสุขาภิบาลบ้านหลวง อ. จอมทอง จ. เชียงใหม่

ปี พ.ศ	ปริมาณขยะ
2538	12
2539	15
2540	18
2541	20
2542	24

ในแง่ของขีดความสามารถในการเก็บขนมูลฝอยของหน่วยงานที่รับผิดชอบ จากข้อมูลที่ปรากฏในปี 2538 มีปริมาณมูลฝอยที่ตกค้างจากการเก็บขนทั่วประเทศ จำนวนประมาณ 19,000 ตันต่อวัน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2 (กรมควบคุมมลพิษ, 2538)

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น ที่เก็บขนได้ และที่ตกค้างทั่วประเทศใน

ปี พ.ศ. 2538

พื้นที่	ปริมาณมูลฝอย (ตันต่อวัน)		
	ที่เกิด	ที่เก็บขนได้	ที่ตกค้าง
- กรุงเทพมหานคร	7,000	6,500	500
- เทศบาล	5,618	4,500	1,100
- สุขาภิบาล	4,184	600	3,600
- นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล	16,206	2,400	13,800
รวมทั้งประเทศ	33,008	14,000	19,000

ปริมาณมูลฝอยตกค้างจากการเก็บขนนี้น่าจะบ่งบอกว่า ปัญหาการจัดการมูลฝอยไม่ใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะมองข้าม และไม่ให้ความสำคัญอีกต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเขตสุขภาพ และนอกเขตเทศบาล/สุขภาพ ซึ่งปริมาณขยะมูลฝอยจำนวนมาก และยังมีปริมาณการนำไปกำจัดที่น้อยมากเนื่องจากยังมีขีดความสามารถในการกำจัดต่ำ จึงเหลือเป็นขยะตกค้างจำนวนมาก หากไม่มีการจัดการขยะเหล่านี้ ก็จะเกิดผลเสียต่างๆดังได้กล่าวแล้ว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งระดมความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งนโยบายที่ชัดเจนของภาครัฐ การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การรณรงค์ และประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและทั่วถึงเพื่อก่อให้เกิดจิตสำนึกรวมทั้งการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนและประชาชน ซึ่งแนวความคิดใหม่ในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย จะให้ความสำคัญในเรื่องการลดการก่อเกิดขยะมูลฝอย (Reduce) การนำผลิตภัณฑ์มาใช้ซ้ำ (Reuse) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) หรือวิธีการอื่นใดที่จะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดมากกว่าการพยายามกำจัดขยะที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไป จะเห็นว่าส่วนใหญ่เป็นการจัดการปัญหาขยะจากแหล่งกำเนิด ในที่นี้ครัวเรือนถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดขยะหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคม เป็นแหล่งแรกในการสร้างขยะและแก้ปัญหาขยะ ในขณะที่เดียวกันถ้าหากสามารถจัดการขยะตรงจุดนี้ได้ก็จะสามารถช่วยลดปริมาณขยะโดยรวมได้เป็นจำนวนมาก วิกฤติการณ์ขยะในสังคมก็จะคลี่คลายไปได้

จากสถานการณ์และปัญหาขยะดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ได้มีผู้ศึกษาถึงปัญหาและการจัดการในแง่มุมต่างๆ เช่น ชาลี อ่องละ (2538) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการจัดการเก็บขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่าในด้านความร่วมมือของประชาชนในการแยกขยะเมื่อนำไปทิ้งนั้น โดยมากไม่มีการแยกประเภทของขยะ ซึ่งตรงกับการศึกษาของเทศบาลนครเชียงใหม่ เรื่อง การศึกษาความเหมาะสมระบบจัดการมูลฝอย (2540) ก็พบว่า ครัวเรือนร้อยละ 79.7 ไม่มีการคัดแยกมูลฝอยก่อนนำไปทิ้ง แต่ก็มีครัวเรือนร้อยละ 6.7 ได้มีการคัดแยกเป็นครั้งคราวซึ่งมูลฝอยที่คัดแยกได้แก่ ขวดแก้ว โลหะ และพลาสติก

นอกจากนั้น กรมควบคุมมลพิษ(2539) ได้รายงานในแผนการศึกษาแนวทางในการลดมลพิษ โดยการพัฒนาของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ นำกลับมาใช้ใหม่ พบว่าในมูลฝอยที่ทิ้งนั้นมีมูลฝอยที่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำและแปรรูป(Reuse-Recycle) ปนอยู่ถึงร้อยละ 36.58 และยังพบว่ามูลฝอยเหล่านี้ส่วนใหญ่มีศักยภาพในการนำมาใช้ประโยชน์สูง หากมีการคัดแยกอย่างเหมาะสมไม่ให้มีการปนเปื้อน ERL, IBH และ ACT (อ้างใน เทวัญ พัฒนาพงษ์ศักดิ์, 2540) ได้ศึกษาเรื่องการนำมูลฝอยมาใช้ประโยชน์เสนอต่อกระทรวงอุตสาหกรรม พบว่า ปริมาณมูลฝอยที่

กรุงเทพมหานครเก็บขนมากำจัด ถูกเจ้าหน้าที่เก็บขนมูลฝอย และผู้ซุกซนมูลฝอยคัดแยกวัสดุบางชนิด เช่น พลาสติก กระดาษ ขวดแก้ว และโลหะ ได้ถึงร้อยละ 6.5 ของปริมาณมูลฝอยที่เก็บขนได้ และนำไปขายแก่ร้านรับซื้อของเก่าและขายต่อกันเป็นทอดๆ จนถึงโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้ของเสียเหล่านี้เป็นวัตถุดิบในการผลิต

ในประเด็นของผู้ที่จะเข้ามามีบทบาทในการจัดการขยะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครัวเรือนนั้น ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญที่บทบาทของสตรีในครัวเรือน ซึ่งแม้จะไม่ค่อยมีงานวิจัยที่เน้นถึงบทบาทสตรีในการจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนมากนัก แต่ก็มีเอกสารและงานศึกษาวิจัยที่พบว่าผู้หญิงเริ่มมีบทบาทในเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น นริศรา จักรพงษ์(2539) ได้ศึกษาเรื่อง ผู้หญิงชนบทกับสิ่งแวดล้อม พบว่า ผู้นำสตรีมีการนำความรู้เรื่อง การประหยัดน้ำ การดูแลแหล่งน้ำ การประหยัดไฟ และการกำจัดขยะมาใช้ปฏิบัติเอง เฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 90 และมีความเห็นว่าชาวบ้านเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้นำชุมชน เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในเกือบทุกเรื่อง

ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ในการศึกษาที่ผ่านมาเป็นการศึกษาในวงกว้าง ซึ่งก็ทำให้ได้ทราบข้อมูลในระดับหนึ่ง เช่น ประเด็นปัญหาขยะทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับ ปริมาณ ลักษณะ และคุณค่าของขยะก่อนทิ้ง แต่ยังคงขาดการศึกษาในส่วนบทบาทของหน่วยการจัดการที่เล็กและสำคัญที่สุดของสังคม นั่นก็คือครัวเรือนในชุมชนต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครัวเรือนในชนบท และผู้ที่น่าจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการขยะในครัวเรือน งานศึกษาวิจัยในประเด็นผู้หญิงกับสิ่งแวดล้อมที่ผ่านมา ยังไม่ได้เจาะลึกในประเด็นปัญหาขยะในครัวเรือน ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาประเด็นบทบาทสตรีในฐานะของแม่บ้านในการจัดการขยะในครัวเรือน เพื่อจะตอบปัญหาว่า สตรีแม่บ้านมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนมากน้อยเพียงใด และสตรีในสถานะที่แตกต่างกันมีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษานี้ไปปรับใช้ในการจัดการขยะในชุมชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของบทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือน ในสตรีที่มี

ลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน

4. สมมุติฐานการวิจัย

1. บทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนเป็นไปในทิศทางที่เป็นบวกต่อสิ่งแวดล้อม
2. สตรีที่มีการศึกษาระดับต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน
3. สตรีที่มีความรู้เรื่องการจัดการขยะแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน
4. สตรีที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน
5. สตรีที่มีภาระในครัวเรือนด้านอื่นๆแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน
6. สตรีที่มีบทบาทในชุมชนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน
7. สตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีสภาพเศรษฐกิจในครัวเรือนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน
8. สตรีที่มาจากครัวเรือนที่มีความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือนแตกต่างกัน มีบทบาทในการจัดการขยะในครัวเรือนแตกต่างกัน

5. นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

บทบาทสตรี หมายถึง การปฏิบัติของแม่บ้านในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง (ตำแหน่ง) ของสังคมที่อาศัยอยู่ ซึ่งอาจเป็นการปฏิบัติตามความคาดหวังของผู้อื่นหรือตามการรับรู้ของตนเองหรือไม่ก็ได้ ในการศึกษานี้เน้นบทบาทของสตรีในครัวเรือนซึ่งหมายถึงบทบาทแม่บ้านที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปและแต่งงานอยู่กินกับสามี วัดได้จากคะแนนจากแบบสอบถามว่ามีการปฏิบัติมาก-น้อยเพียงใด โดยใช้ Rating Scale

การจัดการขยะในครัวเรือน หมายถึง กระบวนการจัดการในแต่ละขั้นตอนที่จะมีผลต่อปริมาณขยะในครัวเรือน ได้แก่ ขั้นตอนการเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนการจัดการก่อนนำทิ้ง และขั้นตอนการกำจัดขยะในครัวเรือน วัดได้จากคะแนนจากแบบสอบถามในกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ว่ามีการปฏิบัติในกิจกรรมนั้นๆ มาก-น้อยเพียงใด โดยใช้ Rating Scale

การจัดการขยะในครัวเรือนเป็นไปในทิศทางที่เป็นบวกต่อสิ่งแวดล้อม หมายถึงกิจกรรม การเลือกใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์ การจัดการก่อนนำทิ้งและการกำจัดขยะในครัวเรือน เป็นไปใน ทิศทางที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด วัดได้จากคะแนนจากแบบสอบถามว่ามีการปฏิบัติ มาก-น้อย เพียงใด

ขยะในครัวเรือน หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า แก้ว มูลสัตว์ และ ซากพืช ซึ่งเกิดขึ้นในครัวเรือน และไม่เป็นที่ต้องการของคนในครัวเรือน

การเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ หมายถึง การใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่ก่อให้เกิด อันตรายต่อสิ่งแวดล้อมหรือเพิ่มขยะในครัวเรือน โดยไม่จำเป็น ได้แก่ การหลีกเลี่ยงการใช้สินค้าที่ ใช้โฟมบรรจุ การเลือกใช้วัสดุกระเบื้องมากกว่าพลาสติก การซื้อสินค้าชนิดเติมใหม่ได้ (refill) หลีกเลี่ยงการซื้อของที่ใส่แล้วทิ้ง ซื้อสินค้าที่ใช้แก้วหรือลูมิเนียมแทนพลาสติก รวมทั้งการซื้อ โดยเตรียมภาชนะบรรจุไปเอง วัดได้จากคะแนนจากแบบสอบถามแต่ละกิจกรรมว่าได้ปฏิบัติมาก- น้อยเพียงใด

การจัดการก่อนนำทิ้ง หมายถึง การจัดการกับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ซื้อมาใช้และหมด คุณค่าประโยชน์ในการใช้ตามวัตถุประสงค์แรก แต่สามารถนำไปจัดการให้เกิดประโยชน์อย่างอื่น ได้อีก โดยยังไม่ต้องนำทิ้ง ได้แก่ การนำผลิตภัณฑ์มาใช้ซ้ำ (reuse) การแยกขยะแล้วนำไปขาย เพื่อนำไปแปรรูป และหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ (recycle) การซ่อมแซมปรับปรุงเพื่อใช้ประโยชน์ อีก (repair) วัดได้จากคะแนนจากแบบสอบถามแต่ละกิจกรรมว่าได้ปฏิบัติมาก-น้อยเพียงใด

การกำจัดขยะในครัวเรือน หมายถึง การกำจัดสิ่งทีคนในครัวเรือนนำทิ้ง ภายหลังจากที่ ได้มีการจัดการก่อนนำทิ้งแล้ว ได้แก่ การทิ้งถังขยะสาธารณะ การหมักทำปุ๋ย การนำไปใช้เลี้ยง สัตว์ การฝัง การเผา วัดได้จากคะแนนจากแบบสอบถามแต่ละกิจกรรมว่าได้ปฏิบัติมาก-น้อย เพียงใด

การศึกษาของสตรี หมายถึง ระดับการศึกษาของแม่บ้านในครัวเรือนนั้น โดยแบ่งเป็น 7 ระดับ ได้แก่ ไม่ได้เรียนหนังสือ ระดับประถม ระดับมัธยมต้น ระดับมัธยมปลาย ระดับ อาชีวศึกษา ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ความรู้ของสตรีเรื่องการจัดการขยะ หมายถึง คะแนนรวมในการวัดผลความรู้ในการจัด การขยะของแม่บ้าน วัด โดยการทดสอบความรู้ เป็นข้อคำถามตามแบบสอบถาม

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี หมายถึง โอกาสและความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของแม่บ้านโดยผ่านทางสื่อสารมวลชน องค์กร บุคคล เพื่อนบ้านและรับรู้ในประเด็นเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาขะทั่วไป รูปแบบหรือวิธีการจัดการขยะ สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วัดได้จากคะแนนจากแบบสอบถามการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของแม่บ้านว่าได้รับรู้มาก-น้อยเพียงใด

ภาวะของสตรีในครัวเรือนด้านอื่นๆ หมายถึงภาวะในครัวเรือนของแม่บ้านนอกเหนือจากภาวะหรือบทบาทการจัดการขยะในครัวเรือน ได้แก่ การจัดหาอาหารการกิน การอบรมสั่งสอนบุตรหลานในครอบครัว การใช้จ่ายในครอบครัว การหารายได้ในครอบครัว และการดูแลความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือน วัดได้จากคะแนนแบบสอบถามว่ามีการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

บทบาทในชุมชนของสตรี หมายถึง บทบาทแม่บ้านที่ปฏิบัติในชุมชน ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่มในสังคม การดำรงตำแหน่งในกลุ่ม การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน วัดได้จากแบบสอบถามว่ามีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร มาก-น้อยเพียงใด

สภาพเศรษฐกิจในครัวเรือน หมายถึง สภาพปัญหาการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งวัดได้ใน 3 ระดับคือ ไม่มีปัญหา มีปัญหาแต่พอแก้ไขได้ และมีปัญหามาก

ความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน หมายถึง สิ่งที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน ได้แก่ วิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว และการให้ความร่วมมือของสมาชิกในครัวเรือนในการทำงานบ้าน งานพิเศษอื่นๆที่แม่บ้านมอบหมาย รวมถึงการช่วยเหลือในด้านการเงินและการร่วมแสดงความคิดเห็นในครอบครัว

6. ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

พื้นที่ ศึกษาพื้นที่เขตสุขภาพที่บ้านหลวง อ. จอมทอง จ. เชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวน หลังคาเรือน 3,722 หลังคาเรือน จำนวนประชากร 11,501 คนครอบคลุมพื้นที่ 3 ตำบล 10 หมู่บ้าน ได้แก่

ตำบลช่วงเปา จำนวน 5 หมู่บ้าน 2064 หลังคาเรือน

ตำบลบ้านหลวง จำนวน 3 หมู่บ้าน 1013 หลังคาเรือน

ตำบลดอยแก้ว จำนวน 2 หมู่บ้าน 645 หลังคาเรือน

ประชากร ศึกษาครัวเรือนในเขตสุขภาพอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3722 ครัวเรือน

เนื้อหา ศึกษาเนื้อหาในประเด็นดังต่อไปนี้

1. บทบาทสตรีในการจัดการขยะในครัวเรือนเริ่มตั้งแต่การเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ การจัดการก่อนนำทิ้ง และการกำจัดขยะในครัวเรือน

2. ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วยตัวแปร ดังนี้คือ ระดับการศึกษาของสตรี ความรู้ของสตรีเรื่องการจัดการขยะ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของสตรี ภาวะของสตรีในครัวเรือน ด้านอื่นๆนอกเหนือจากด้านการจัดการขยะ บทบาทในชุมชนของสตรี สภาพเศรษฐกิจใน ครัวเรือน และความสัมพันธ์ของบุคคลในครัวเรือน

เวลา ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย ใช้เวลา 10 เดือน เริ่มต้นตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2541 ถึงเดือน สิงหาคม 2542

7. ข้อตกลงเบื้องต้น

เนื่องจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้นำเสนอโครงการวิจัยในพื้นที่เขตสุขภาพ บ้านหลวง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งต่อมาได้ยกฐานะเป็น “เทศบาลตำบลบ้านหลวง” เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 ซึ่งอยู่ในช่วงระยะเวลาดำเนินการวิจัย แต่ในการศึกษาครั้งนี้ยังคง ใช้ชื่อพื้นที่เป็น “เขตสุขภาพ” ดังที่ได้เสนอในโครงการวิจัย